

Š O L S K A K R O N I K A
REVIIJA ZA ZGODOVINO ŠOLSTVA IN VZGOJE
Glasilo Slovenskega šolskega muzeja, Ljubljana

Leto 2020, številka 3
Letnik 29 – LIII
School Chronicle / Schulchronik
Journal of the History of Schooling and Education.
Bulletin of the Slovenian School Museum. Ljubljana. Slovenia.
Zeitschrift für Schul- und Erziehungsgeschichte. Organ des
Slowenischen Schulmuseums. Ljubljana. Slowenien.

VSEBINA / CONTENTS / INHALTSVERZEICHNIS

Leopoldina Plut Pregelj: **Uvod** ...347-353
Introduction
Einführung

ČLANKI IN PRISPEVKI / ARTICLES AND OTHER CONTRIBUTIONS /
ARTIKEL UND BEITRÄGE

Mateja Ribarič: **Pogled v preteklost pedagoškega dela in dvajset let
projekta Učne ure naših babic in dedkov v Slovenskem
šolskem muzeju** ...355-375
*The history of the pedagogical work and the twenty years of the project Our
Grandmothers' and Grandfathers' Lessons at the Slovenian School Museum*
*Ein Blick in die Vergangenheit der pädagogischen Arbeit und zwanzig Jahre
des Projekts Lehrstunden unserer Großeltern im Slowenischen Schulmuseum*

Anton Arko: **Otroci Emona** ...377-386
The Children of Emona
Die Kinder Emonas

Branko Šuštar: **Prve iskricice zamisli o muzejskih učnih urah,
dileme in Slomškova nedeljska šola** ...387-402
*The first sparks of the idea of museum lessons, dilemma and
Anton Slomšek's Sunday school*
*Die ersten Funken der Idee des Museumsunterrichts, Dilemmas
und Slomšeks Sonntagsschule*

- Taja J. Gubenšek: **Zakaj je učna ura Cesarska himna postala uspešen pedagoški program?** ...403-419
Why has the Emperor's Hymn lesson become a successful pedagogical programme?
Warum wurde die Lehrstunde "die Kaiserhymne" ein erfolgreiches pädagogisches Programm?
- Tatjana Hojan, Mateja Pušnik: **"Kdor računstva se uči, svojega duha krepi." Učna ura računstva in stari učbeniki za računstvo na Slovenskem** ...420-442
"The one who learns math, is on the right mental path." Arithmetic lessons and old schoolbooks for arithmetic in Slovenia
"Wer Rechnen lernt, stärkt seinen Geist." Rechenunterricht und alte Lehrbücher für das Rechnen in Slowenien
- Marjetka Balkovec Debevec: **»Jako dobro in koristno je za deklice, da se nauče šivati.« O pouku ženskih ročnih del v osnovnem šolstvu** ...443-469
"It is very good and useful for girls to learn how to sew."
Women's handiwork lessons in primary school
»Es ist sehr gut und nützlich für Mädchen, das Nähen zu lernen.« Über den Unterricht von Frauenhandwerk in der Grundschule
- Polona Koželj: **»Tanka črta gori, debela doli!« Zgodovinsko ozadje učne ure lepopisa v Slovenskem šolskem muzeju** ...470-487
"A thin line at the top, a thick line at the bottom!" The historical background of the handwriting lesson at the Slovenian School Museum
»Dünne Linie nach hoch, dicke nach unten!« Historischer Hintergrund des Schönschreibens im Slowenischen Schulmuseum
- Mateja Ribarič: **Učna ura »Zdrav duh v zdravem telesu« in telovadba v šoli na Slovenskem skozi zgodovino** ...488-502
The lesson "A healthy mind in a healthy body" and physical education in Slovenian schools through history
Die Lehrstunde »Gesunder Geist in einem gesunden Körper« und Sportunterricht in der Schule in Slowenien durch die Zeit
- Anton Arko, Polona Koželj: **Dobra priprava – odlična izvedba** ...503-510
Good preparation – excellent execution
Gute Vorbereitung für eine hervorragende Ausführung
- Tina Palaić: **Kako pa poučujejo učiteljice in učitelji v Slovenskem šolskem muzeju?** ...511-516
And how do the teachers at the Slovenian School Museum teach?
Wie Lehrer und Lehrerinnen im Slowenischen Schulmuseum unterrichten?

- Meta Koželj: **Raziskava o vlogi Slovenskega šolskega muzeja pri spoznavanju zgodovine šolstva v četrtem in petem razredu osnovne šole** ...517-540
Study about the role of the Slovenian School Museum in learning about the history of school in years four and five of primary school
Studie zur Rolle des Slowenischen Schulmuseums beim Erlernen der Bildungsgeschichte in der vierten und fünften Klasse der Grundschule

SPOMINSKI ZAPISI / REMINISCENCES / ERINNERUNG

- Uvod** ...541-542
Introduction
Einführung

**Gospodična učiteljica/gospod učenik se predstavi /
Teachers introduce themselves /
Herr Lehrer / Fräulein Lehrerin stellt sich vor**

- Taja J. Gubenšek: **Spomini gospodične učiteljice Medarde Meden: dvajset let strahospoštovanja v muzejskem teatru Slovenskega šolskega muzeja** ...543-546
Reminiscences of the teacher Medarda Meden: twenty years of awe at the museum theatre of the Slovenian School Museum
Erinnerungen von Fräulein Lehrerin Medarda Meden: 20 Jahre Ehrfurcht im Museumstheater des Slowenischen Schulmuseums

- Valentina Tominec: **Drobci z učne ure lepopisja** ...547-548
Fragments from the handwriting lesson
Fragmente aus dem Schönschreiben

- Jože Rupnik: **Jožef Šolmajer** ...549-550
Jožef Šolmajer
Jožef Šolmajer

- Anton Arko: **Po stopinjah gospoda učenika** ...551-552
Following the teacher's steps
Auf den Spuren von Herrn Lehrer

- Bernardka Rupnik: **V babičinih čevljih** ...553-554
In grandmother's shoes
In Großmutter's Schuhen

- Maja Hakl Saje: »**Dober dan, gospodična učiteljica!**« ...555-558
“Good morning, Miss!”
»Guten Tag, Fräulein Lehrerin!«
- Matej Hrastar: **Šolskemu nadzorniku za deželo Kranjsko in šolskemu svetu** ...559-561
To the school inspector for the land of Carniola and the school council
An den Schulaufseher für das Land Krain und an den Schulrat
- Marko Novak: **Biti učitelj v letu 1865 in 2020** ...562-564
Being a teacher in 1865 and 2020
Lehrer in den Jahren 1865 und 2020
- Matej Prevc: **Kako je nastala muzejska učna ura iz časa Rimljanov** ...565-568
How the lesson from Roman times appeared
Wie die Museumsstunde aus der Zeit der Römer zustande kam
- Mateja Pušnik: **Kako se rodi gospodična učiteljica** ...569-571
How a woman teacher is born
Wie Fräulein Lehrerin geboren wird
- Mateja Pušnik: **Tožba učiteljice lepopisa** ...572-573
A handwriting teacher's lament
Klage einer Lehrerin für das Schönschreiben
- Hana Čosić: **Postala sem gospodična Matilda Trpežnik** ...574-575
I became Miss Matilda Trpežnik
Ich wurde Fräulein Matilda Trpežnik
- Klara Marija Keršič: **Moje doživljanje muzeja** ...576-577
My experience of the museum
Meine Erfahrung mit dem Museum
- Anja Bregar: **Prilagojenost Slovenskega šolskega muzeja za obisk oseb s posebnimi potrebami** ...578-580
The Slovenian School Museum's adaptations for special needs persons
Anpassung des Slowenischen Schulmuseums an Besucher mit besonderen Bedürfnissen

Učne ure v gosteh / Guest appearances / Gastlehrstunden

- Irena Žmuc: **Pedagoški program Učne ure naših babic in dedkov** ...581
The pedagogical programme “Our grandfathers' and grandmothers' lessons”
Das pädagogische Programm „Lehrstunden unserer Großeltern“

- Nevenka Hacin: »Vaja dela mojstra, ako mojster dela vajo.«
Sodelovanje Slovenskega šolskega muzeja in Zasavskega muzeja Trbovlje ...582–589
“Practice makes perfect, perfect makes practice.” Cooperation between the Slovenian School Museum and the Zasavje Museum in Trbovlje
»Übung macht den Meister.« Zusammenarbeit zwischen dem Slowenischen Schulmuseum und dem Zasavje Museum Trbovlje
- Helena Rant: **Učna ura naših babic v Gorenjskem muzeju** ...590–592
Our grandmothers’ lesson at the Gorenjska Museum
Die Lehrstunde unserer Großmütter im Gorenjska Museum
- Milojka Magajne: **Gospodična učiteljica na obisku v Cerkljanskem muzeju** ...593–595
A lady teacher visits the Cerkno Museum
Fräulein Lehrerin besucht das Museum von Cerkno
- Lavra Fabjan: **Učna ura iz leta 1811 iz časa Ilirskih provinc – Vodnikova šola v Dolenjskem muzeju Novo mesto** ...596
A lesson from 1811, from the time of the Illyrian provinces – Vodnik’s school at the Dolenjska Museum in Novo mesto
Die Lehrstunde aus dem Jahr 1811 aus der Zeit der Illyrischen Provinzen – Vodniks Schule im Dolenjska Museum Novo mesto
- Vtisi obiskovalcev učnih ur / Impressions of lesson attendants / Eindrücke der Lehrstundenbesucher**
- Dragan Kiurski: **Učne ure zgodovine v Slovenskem šolskem muzeju** ...597–598
History lessons at the Slovenian School Museum
Geschichtslehrstunden im Slowenischen Schulmuseum
- Ivana Dumbović Žužić: **Učna ura lepopisa in Hrvaški šolski muzej** ...599–600
Handwriting lesson and the Croatian School Museum
Die Lehrstunde des Schönschreibens und das Kroatische Schulmuseum
- Tatjana Hojan: **Učna ura** ...601–602
A Lesson
Die Lehrstunde
- Mateja Pušnik: **Vtisi obiskovalcev učnih ur** ...603–622
Impressions of lesson attendants
Eindrücke der Lehrstundenbesucher

BIBLIOGRAFIJA / BIBLIOGRAPHIE

| | |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Polona Koželj, Mateja Pušnik: Bibliografija člankov in prispevkov o učnih urah v SŠM (1999–2019) | ...623–628 |
| <i>Bibliography of articles and other contributions about museum lessons at the Slovenian School Museum (1999–2019)</i> | |
| <i>Bibliographie von Artikeln und Beiträgen zu den Lehrstunden im Slowenischen Schulmuseum (1999–2019)</i> | |
| | |
| AVTORJI PRISPEVKOV Šolske kronike št. 3, 29/LIII, 2020 / LIST OF CONTRIBUTORS / AUTOREN | ...629–630 |
| | |
| SODELAVCI Šolske kronike št. 3, 29/LIII, 2020 / LIST OF CONTRIBUTORS / MITARBEITER | ...631–632 |
| | |
| NAVODILA AVTORJEM IN AVTORICAM / INSTRUCTIONS TO CONTRIBUTORS / ANLEITUNGEN FÜR AUTOREN | ...633–634 |

Šolska kronika – revija za zgodovino šolstva in vzgoje. Glasilo Slovenskega šolskega muzeja, Ljubljana (Slovenija) je slovenska znanstvena in strokovna revija za zgodovino šolstva, pedagogike in vzgoje, ki jo od leta 1992 samostojno izdaja Slovenski šolski muzej v Ljubljani. Revija ima začetke v skupnem zborniku šolsko-pedagoških muzejev v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, ki je začel izhajati leta 1964 kot Zbornik za zgodovino šolstva in prosvete.

School Chronicle – Journal of the History of Schooling and Education. Bulletin of the Slovenian School Museum. Ljubljana (Slovenia) is a Slovenian scientific and professional publication concerned with schooling, pedagogy and education. Since 1992 it has been independently issued by the Slovenian School Museum in Ljubljana. The Miscellany has developed from a joint publication of the school-pedagogical museums in Ljubljana, Zagreb in Belgrade, which began to be published in 1964 under the title of A Miscellany of the History of Schooling and Education.

<http://www.ssolski-muzej.si/slo/schoolchronicles.php>